

Spotkanie autorskie z P. Sandsem autorem "Powrotu do Lwowa"

Spotkania z Philippe Sandsem, autorem książki „Powrót do Lwowa”, traktującej o genezie pojęć „ludobójstwo” oraz „zbrodnia przeciwko ludzkości”, odbyły się 9 i 10 maja w Warszawie i Krakowie.

Książka, której oryginalny tytuł brzmi „East West Street”, została przetłumaczona na kilkanaście języków, w ostatnich miesiącach również na polski. Autorem polskiego przekładu jest Jacek Soszyński.

Philippe Sands - światowej sławy prawnik, profesor prawa międzynarodowego na University College London, adwokat z tytułem radcy Królowej - opisuje genezę ochrony jednostki na forum międzynarodowym i rolę prawników wywodzących się z Polski - Rafała Lemkina i Hersza Lautepachta.

Podczas spotkania autorskiego w Collegium Politicum na Uniwersytecie Warszawskim 9 maja, autor mówił nie tylko o swoich badaniach naukowych, ale także o poszukiwaniach własnej tożsamości i rekonstrukcji rodzinnej historii. Dziadek Sandsa urodził się w 1904 roku we Lwowie, dalsze losy życia, naznaczone dwoma wojnami światowymi, przeniosły go do Austrii, gdzie znalazł żonę i gdzie urodziła mu się córka, a potem do Anglii. Nie opowiadał wnukom o swojej historii, dlatego Philippe Sands musiał ją rekonstruować po dziesięcioleciach. W książce czytelnik znajdzie efekt detektywistycznej pracy autora.

W ten sam sposób potraktował dzieje głównych bohaterów: Hersza Lauterpachta - konstruktora pojęcia "zbrodnia przeciwko ludzkości" oraz Rafała Lemkina - autora pojęcia „ludobójstwo. Obaj naukowcy nie spotkali się we Lwowie, gdzie studiowali i skąd musieli emigrować z powodu wojny, ale śledzili swoje dokonania naukowe i w pewien sposób rywalizowali ze sobą. Philippe Sands mówił, że podczas pracy nad książką „poznał” obu bohaterów, ich dokonania, ale również ludzkie słabości, poczucie wyobcowania i osamotnienia na emigracji. Podziwiał też ich niezwykłą siłę - mimo że ich rodziny, przyjaciele, znajomi, zginęli w czasie wojny, nie załamali się, lecz pracowali usilnie nad ochroną praw człowieka w przyszłości, dla dobra kolejnych pokoleń.

Trzecim bohaterem "Powrotu do Lwowa", zdaniem autora, jest Hans Frank, w latach 1939-1945 generalny gubernator ziem polskich, zbrodniarz wojenny. W czasie pracy nad książką, Sands nawiązał kontakt i odbył wiele rozmów z synem Franka, Niklasem Frankiem, który zachował z dzieciństwa wspomnienia z Polski.

Autor starał się nie narzucać czytelnikowi emocjonalnych ocen. Każdy może przedstawione fakty zinterpretować samodzielnie. Wyznał także, że sam podczas wielu już lat promowania książki, podróżowania po świecie, na podstawie spotkań z czytelnikami, ale także lektury listów, nauczył się patrzeć na wydarzenia wojenne we Lwowie z różnych perspektyw - perspektywy Żydów i Polaków, ale również z perspektywy Ukraińców.

Podczas rozmowy z uczestnikami spotkania, Sands mówił też o analogiach, które dostrzega między sytuacją Europy w latach 30-tych ubiegłego wieku a obecnym wzrostem nacjonalizmu i populizmu. Mówił o swoich niepokojach z tym związanych i zagrożeniach dla międzynarodowych instytucji.

Spotkanie autorskie w Warszawie poprowadzili adw. prof. Adam Redzik, zastępca redaktora naczelnego „Palestry” oraz red. Krzysztof Bobiński.

Organizatorami spotkania byli Naczelna Rada Adwokacka, Ośrodek Badawczy Adwokatury, czasopismo „Palestra” oraz Uniwersytet Warszawski.

[\(więcej o książce\)](#)

